

Dudics Lakatos Katalin

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Kárpátaljai magyar pedagógusok nyelvi attitűdjének alakulása (2008–2018)

Kulcsszavak: nyelvi attitűd, kárpátaljai pedagógus, anyanyelvoktatás, pozitív attitűd, helyi nyelvváltozatok

Egy beszélőközösség nyelvi attitűdjeinek, ezáltal nyelvhasználatának alakításában a pedagógusok szerepe vitathatatlan. Közvetlenül a kárpátaljai magyar anyanyelv-oktatási reform (2005) után, 2007–2008 között 150 különböző szakos tanárt, alsós tanítót kérdeztem a nyelvekhez, a nyelvváltozatokhoz való viszonyukról. Az elemzésekből kiderült, hogy a magyar nyelvről egyértelműen pozitívan nyilatkoznak, viszont a nem köznyelvi változatokról igencsak ellentmondásosan, elhatárolódóan vallanak. A köztudatban elterjedt negatív előítéletek hatása egyértelműen felfedezhető a válaszokon.

Az azóta eltelt 10 év során az ukrainai oktatási rendszer többször változott, a magyar nyelv tantervet is átdolgozták, bár a hozzáadó szemléletet szem előtt tartva. Elméletben.

Előadásomban a fent vázolt adatokkal párhuzamba állítva számolok be egy 2018 januárjában végzett megismételt vizsgálat eredményeiről. Ennek során 100 kárpátaljai magyar pedagógus válaszolt a korábbiakhoz hasonló kérdésekre. A két vizsgálat adatainak összevetéséből kiderül, hogy az elmúlt időszak társadalmi, politikai eseményei, az anyanyelvoktatás szemléletének pozitív irányú változásai (új tanterv, új módszertani segédanyagok, pedagógusképzés) befolyásolták-e, s ha igen, milyen irányba, a vizsgált csoport nyelvi attitűdjeit.